

09.05.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**9 Mayıs 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

9 Mayıs 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Fırat Üniversitesi İklim Değişikliği, Çevre ve Yeşil Kalkınma Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Fırat Üniversitesi Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

— Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Çini-Seramik Teknolojisi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliği

BM: Ukrayna limanlarını acilen açın

Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Gıda Programı (WFP), küresel açlık krizine karşı Ukrayna'nın limanlarının acilen açılması çağrısında bulundu. Dünya çapında 276 milyon insanın akut açlıkla karşı karşıya olduğunu belirten WFP, Ukrayna'daki çatışmanın sürmesi halinde bu sayının 47 milyon daha artmasının beklendiğini vurguladı.

Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Gıda Programı (WFP), Ukrayna'da üretilen gıda ürünlerinin serbestçe dünyanın geri kalanına ulaştırılabilmesi için Odessa bölgesindeki limanların acilen açılması çağrısında bulundu.

Merkezi Roma'da bulunan WFP'den yapılan yazılı açıklamada, "Küresel açlık krizi kontrolden çıkmadan önce WFP bugün, savaşın harap ettiği ülkede üretilen gıdanın dünyanın geri kalanına serbestçe ulaştırılabilmesi için Ukrayna'nın Odessa bölgesindeki limanların yeniden açılması için çağrıda bulunuyor." ifadeleri kullanıldı.

Açıklamada görüşlerine yer verilen WFP İcra Direktörü David Beasley, "Şu anda Ukrayna'nın tahıl siloları dolu. Aynı zamanda dünya genelinde 44 milyon insan açlığa doğru gidiyor. Gıdaların Ukrayna'ya girip çıkabilmesi için bu limanları açmalıyız. Dünya bunu talep ediyor zira küresel boyutta yüz milyonlarca insan bu kaynaklara bağlı. Zaman daralıyor ve eylemsizliğin maliyeti herkesin tahmin ettiğinden daha yüksek olacak." değerlendirmesinde bulundu.

"Ambarlarda bekleyen tahıllar boşa gidecek"

WFP açıklamasında, savaş nedeniyle limanların blokaj **altında** olduğu bu nedenle de milyonlarca metrik ton tahılın Odessa'daki ambarlarda ve Ukrayna'nın Karadeniz'deki diğer limanlarında beklediği kaydedildi.

Ukrayna limanları yeniden açılmadığı müddetçe Ukraynalı çiftçilerin temmuz-ağustos hasadında ürünlerini depolayacak hiçbir yeri olmayacağına işaret edilen açıklamada, küresel açlık kriziyle mücadele edilen dönemde silolarda bekleyen tahılların boşa gideceği bildirildi.

Dünya çapında 276 milyon insanın akut açlıkla karşı karşıya olduğunu belirten WFP, Ukrayna'daki çatışmanın sürmesi halinde bu sayının 47 milyon daha artmasının beklendiğini vurguladı.

WFP, savaştan önce Ukrayna'nın ürettiği gıdanın 400 milyon insanı beslemeye yetecek kadar olduğunu ve bunun Karadeniz'deki limanlar vasıtasıyla ihraç edildiğini kaydetti.

Öte yandan krizin başladığı aydan sonra, buğday ve mısır ihracat fiyatlarının yüzde 22 ve yüzde 20 arttığı belirtildi.

Türkiye ile küresel gıda enflasyonu makası rekor seviyede

FAO küresel gıda fiyat endeksinde yıllık artış Mart ayında kaydedilen rekor seviyeden geri çekildi. FAO verilerine göre Nisan ayında yıllık artış yüzde 29,81 oldu. TÜİK'in son açıkladığı enflasyon verilerine göre Türkiye'de Nisan ayında yıllık gıda enflasyonu ise yüzde 89,10 olarak kaydedildi. Böylelikle küresel gıda enflasyonu ile Türkiye gıda enflasyonu arasındaki makas rekor kırdı.

Türkiye'de gıda enflasyonu, küresel gıda enflasyonundan Nisan ayında rekor negatif ayrışma yaşadı.

FAO verilerine göre küresel gıda fiyatları Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 29,81 artış kaydetti. Böylelikle Mart ayında kaydedilen yüzde 33,94'lük rekor seviyeden bir miktar geri çekilme yaşandı.

FAO Baş Ekonomisti Maximo Torero Cullen, "Endeksteki hafif düşüş özellikle düşük gelirli ve gıda sıkıntısı çeken ülkeler için memnuniyet verici olabilir ancak gıda fiyatlarının hala son dönemdeki zirveye yakın seyretmesi piyasada devam eden sıkılığı yansıtıyor ve kırılgan ülkelerde küresel gıda güvenliğine dair zorluk teşkil ediyor" dedi.

Küresel gıda enflasyonu ile Türkiye'de yaşanan gıda enflasyonu karşılaştırıldığında, Türkiye aleyhine makasın rekor seviyeye çıktığı görüldü.

09.05.2022

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Nisan ayında Türkiye'de yıllık gıda enflasyonu yüzde 90,8 olarak gerçekleşti. Böylelikle Türkiye'de gıda enflasyonu küresel gıda enflasyonun 61 puan üzerinde yer aldı.

Türkiye gıda enflasyonu ile küresel gıda enflasyonu makası son Aralık ayında açılmaya başlamıştı.

Süt ürünlerine yüzde 30 zam yolda

Ulusal Süt Konseyi (USK) çiğ süt fiyatını 15 Mayıs'tan itibaren geçerli olmak üzere 7,50 TL/Litre olarak belirledi. USK Başkanı Harun Çallı, bu zamlarla süt üreticisinin şu anki yem fiyatlarıyla az da olsa para kazanabileceği bir ortamın oluştuğunu kaydetti.

Mehmet Hanifi GÜLEL

Ulusal Süt Konseyi çiğ süt fiyatını 15 Mayıs 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 7,50 TL/Litre olarak yükseltti. Süt ürünleri üreticileri bu artışın nihai ürünlere yüzde 30 zam olarak yansıtacağını ve tüketimde düşüş beklediklerini dile getiriyorlar.

Çiğ süt ve yem paritesinin 1,30 TL civarında olması konusunda üreticinin beklentisi olduğunu aktaran Ulusal Süt Konseyi Başkanı Harun Çallı, son süt zammı ve devletin verdiği destek ile bunun 1,28'e ulaştığını söyledi. Süt üreticisinin zarar etmeyeceği ve şu anki yem fiyatlarıyla az da olsa para kazanabileceği bir ortamın oluştuğunu kaydeden Çallı, "Böylece belirlenen yeni fiyatın özellikle zarar eden üreticinin hayvanını kesime yönlendirmesinin önüne geçilebileceğini düşünüyoruz. Üreticiler için sürdürülebilir bir fiyat oldu" dedi. Çiğ süt fiyatının 20 kuruş devlet desteğiyle 7,70 liraya yükseldiğini belirten Çallı, "Çiğ fiyatındaki artış, süt ürünleri fiyatlarını yüzde 20-27 arasında yükseltecektir. Dolayısıyla süt ürünlerinde fiyat artışları sürecek" diye konuştu.

Rusya ve Ukrayna savaşı zamma neden oldu

Şu an da yem fiyatının ortalama 6 lira civarında olduğunu aktaran Çallı, süt üreticilerinin hasat dönemlerinde yem bitkisini kontrat altına alması gerektiğine dikkat çekti. Çallı, "Kimsenin beklemediği Rusya - Ukrayna savaşı yem maliyetlerimiz hiç

ummadığımız bir şekilde yükseltti. Bu artışları üretici ve sanayici olarak tahmin etmiyorduk. Hesapta olmayan maliyet artışı oldu” şeklinde konuştu.

Üreticiler tüketimin düşmesinden tedirgin

Ulusal Süt Konseyi'nin soğutulmuş çiğ süt tavsiye satış fiyatını yaklaşık yüzde 32 zamlarla litre başına 7,50 lira olarak belirlediğine dikkat çeken Muratbey Yönetim Kurulu Başkanı Necmi Erol, “Yeni fiyat 15 Mayıs’tan itibaren geçerli olacak. Bu gelişme de doğal olarak önümüzdeki günlerde süt ve süt ürünlerinin fiyatlarının yükselmesine neden olacak. Ana hammaddesi süt olan tüm ürünlerde de aynı oranda fiyatlar yükselecektir. Artan maliyetler ile yükselen fiyatlar, tüketicilerin alım gücünü zorlayacaktır. Kaliteli, güvenilir gıdaya erişim ekonomik sıkıntılar nedeniyle zorlaşabilir. Bu da kaliteden ödün vermeyen üreticiler için satış kaybına neden olabilir” diye konuştu. Gürova Süt Ürünleri sahibi Nevzat Aydın, 7 Aralıkta sütün fiyatının 3,20 lirayken şu an devlet desteğiyle birlikte 7,70 liraya yükseldiğini söyledi. Son zammın yoğurt ve ayran gibi ürünlerin fiyatlarına hemen yansıtacağını belirten Aydın, “Ezine peynir gibi diğer ürünlerinde yapılan bağlantılar ve elde bulunan stoklardan dolayı fiyatlara hemen yansımayacak. Çiğ sütteki fiyat artışının tüm ürünlerde yüzde 30 zam olarak yansması bekleniyor. Nihai tüketicinin belli bir alım gücü var ve 1 kilo peyniri 120 liradan satın alması çok zor. Üretici olarak ürünü nasıl satacağız diye bizim de moralimiz bozuk” dedi.

Et fiyatları artmaya devam ediyor

Et ve Süt Kurumu, piyasadaki spekülasyon fiyat hareketlerinin yakından takip edildiği belirtilerek, “Kurumumuz kırmızı ette arz güvenliğini ve fiyat istikrarını sağlamak için gerekli araçları kullanacaktır” ifadesi kullanıldı. Ulusal Kırmızı Et Konseyi Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Hacıince ise, “Önümüzdeki dönemde gıdaya ve emtiaya olan talebin artma eğilimi de göz önüne alındığında ülke olarak üretimi artırıcı önlemler almamız elzemdir. Burada kritik anlayış üretimin yapılması olmalıdır. Maliyet hesabının ikinci planda olması zorunluluktur” dedi. Tüm Süt ve Damızlık Sığırcı Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) Başkanı Sencer Solakoğlu da, kırmızı et fiyatlarına pazartesi günü 7 TL daha zam geleceğini söyledi. Cumhuriyet Gazetesi'ne konuşan Solakoğlu, “Biz bu zammı mayıs ayı içerisinde bekliyorduk ama erken oldu” dedi. Solakoğlu, “Zamlar devam edecektir. Temmuz ayına kadar yüzde 25 zam bekliyoruz” ifadelerini kullandı.

Gıda denetimlerinde 157 milyon liralık ceza kesildi

Tarım ve Orman Bakanlığı ekipleri, yurt genelinde geçen yıl 1 milyon 378 bin 185 gıda kontrolü gerçekleştirirken bu denetimlerde 157 milyon 71 bin 469 liralık ceza kesildi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verilerine göre, geçen yıl 81 ilde gıda kontrol görevlileri tarafından toplam 1 milyon 378 bin 185 gıda denetimi gerçekleştirildi. Bu kontrollerin 14 bin 353'üne idari para cezası uygulandı, 146'sı için Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunuldu. Para cezalarının toplam tutarı 157 milyon 71 bin 469 liraya ulaştı.

ALO 174 hattına ihbar yağdı

Geçen yıl ALO 174 Gıda Hattına gelen toplam 175 bin 618 çağrıdan 84 bin 972'si sonuçlandırıldı.

Hattın faaliyete geçtiği 14 Şubat 2009'dan bugüne kadar 2 milyon 687 bin 138 arama gerçekleştirildi. Bu aramalardan 847 bin 397'si başvuru olarak alındı ve 845 bin 197'si neticelendirildi.

ALO 174 WhatsApp İhbar Hattına ise faaliyete geçtiği 8 Mart 2020'den bugüne 51 bin 505 bildirim geldi. Bunların 11 bin 91'i gıda ihbar ve şikayet kapsamında olduğu için kayıt altına alındı ve 10 bin 759 başvuru sonuçlandırıldı. 2021'de ise söz konusu ihbar hattına gelen 5 bin 403 gıda ihbar ve şikayet başvurusu neticelendirildi.

Başka bir açıdan mülteci sorunu

Siyasetin gündemi 2-3 ülkeden gelen mülteciler ama bir de işin daha vahimi olan gıda boyutu var.

Türkiye'nin artan nüfusuna rağmen buğday üretimi artmadığı gibi yıllar içinde geriledi. Ayçiçeği, mısır ve pamuk gibi temel ürünlerde de ihtiyacın önemli bir bölümü ithalatla karşılanıyor.

TÜRKİYE'NİN tarım ürünlerinde ithalat kalemi giderek artarken özellikle stratejik ÜRÜNLERDEKİ ithalatçı konumu ÜLKEMİZİN gıda güvenliğini de tehlikeye atıyor.

NOHUTTAKİ BAŞARI DİĞER ÜRÜNLERDE DE YAKALANABİLİR

Türkiye, nohuttaki başarısını diğer ürünlerde de yakalayabilir. Uygulanan yanlış politikalardan dolayı nohutta bile ithalat kalemi hızla artarken, son yıllarda verilen desteklerle birlikte ekim alanlarının genişlemesi Türkiye'nin ithalatını düşürürken ihracatını da artırdı.

KIRMIZI ETTE BREZİLYA VE URUGUAY'A BAĞLIYIZ

* Yeterli ıslah çalışmalarının yapılmaması ve yem girdi maliyetlerinin çok yüksek olması hayvancılıkta üretimi baltalarken, büyükbaşta ithalat kalemini de yükseltiyor. Damızlık dişi hayvan, ağırlıklı olarak Avrupa ülkelerinden ithal edilirken besilik hayvanlar ise Brezilya ve Uruguay'dan ithal ediliyor. Kırmızı et ithalatında Sırbistan, Bosna Hersek ve Polonya başı çekiyor.

Teşvikli yatırım Mart'ta 40 milyar lirayı aştı

Mart'ta 40 milyar 695 milyon 139 bin liralık yatırım öngören 971 proje teşvik belgesine bağlandı. Teşvik belgeli yatırımlar kapsamında 974 milyon 912 bin dolarlık ithal makine ve teçhizat kullanımı öngörülürken, 27 bin 201 kişilik de istihdam taahhüdünde bulunuldu.

Hüseyin GÖKÇE

ANKARA- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 yılı Mart ayına yönelik yatırım teşvik belgesi istatistikleri Resmi Gazete'de yayımlandı.

Mart ayında büyük hacimli yatırımlar dikkat çekti. Üç proje milyar liranın üzerinde teşvik belgesine bağlandı. Bu dönemde en yüksek yatırım öngören proje Fraport Tav Antalya Yapım ve İşletme A.Ş'den geldi. Şirket destekleyici ulaştırma faaliyeti başlıklı yatırım konusuyla 10 milyar 250 milyon liralık yatırımı için teşvik belgesi aldı.

Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş'nin Kocaeli'nde motorlu kara taşıtı imalatı başlığı altında 3 milyar 788 milyon liralık projesi için teşvik belgesi düzenlendi. Yatırım kapsamında 500 kişinin istihdam edilmesi öngörülüyor.

Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş, Manisa'daki kağıt hamuru, kağıt-mukavva imalatı yatırımı için 1 milyar 241 milyon liralık teşvik belgesi aldı.

Ayrıca, Kiler Tekstil'in Bitlis'teki tekstil yatırımı için 915 milyon liralık, Hez Turizm'in Muğla'daki otel yatırımı için 902 milyon liralık yatırım teşvik belgesi düzenlendi.

09.05.2022

Bu dönemde, 5.6 milyar liralık yatırım ve 18 bin 143 kişilik istihdam öngören 445 teşvik belgesi iptal edildi.

Ayrıca Mart'ta 10.2 milyar liralık sabit yatırıma ilişkin 286 projenin tamamlama vizesi yapıldı. Tamamlama vizesi yapılan yatırımlar kapsamında 13 bin 595 kişiye istihdam sağlandı.

Kabine bugün toplanacak: 1 milyon Suriyelinin dönüşü nasıl olacak?

Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında Kabine Toplantısı bugün gerçekleştirilecek. Toplantıda 1 milyon Suriyelinin ülkesine dönüş projesi ele alınacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında Kabine Toplantısı bugün gerçekleştirilecek.

Toplantıda sığınmacı ve göçmenlerle ilgili devam eden tartışmanın ele alınması bekleniyor.

Kabine toplantısında 1 milyon Suriyeli için hazırlanan dönüş projesinin değerlendirilmesi ve projenin takvimine ilişkin ayrıntıların masaya yatırılması belirtiliyor.

Ekonomideki son gelişmeler de kabinenin gündeminde olacak.

8 garantili projede 37.5 milyar dolar zarar

Sayıştay raporlarına göre 8 projenin yüzde 169 daha pahalı olduğu görülürken, bu para ile 8 yerine yaklaşık 24 otoyol, köprü ve tünel inşa edilebilirdi.

Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile yapılan 4 otoyol, bir tünel ve 3 köprü'nün toplam maliyeti 22 milyar 215 milyon 713 bin dolar oldu. Aynı projelere kamuya devredilinceye kadar, 59 milyar 747 milyon 817 bin dolarlık geçiş garantisi verildi. Böylelikle devlet kaynaklarıyla 22.2 milyar dolara mal olacak 8 proje için Hazine'den 37.5 milyar dolar daha fazla para çıkacak.

Sözcü'den Emin Özgönül'ün haberine göre, CHP Zonguldak Milletvekili ve TBMM KİT Komisyonu üyesi Deniz Yavuzylmaz, "Sayıştay raporlarındaki saptamalar, 8 projenin yüzde 169 ve 2.69 kat daha pahalı olduğunu gösterdi. Bu para ile 8 yerine toplam 24 otoyol, köprü ve tünel inşa edilirdi. Üstelik bu projelerde müteahhidin yurt dışından temin ettiği krediye de devlet kefil oluyor" dedi.

YİD modeli ile yaptırılan geçiş garantili projelerde garanti kapsamındaki araç sayısı tutmazsa, aradaki farkı Hazine ödüyor. Geçen araç sürücüleri ise doğrudan işletmeci şirket kasasına ödeme yapıyor.

1- 45 bin araç geçiş garantisi

1915 Çanakkale Köprüsü dahil Çanakkale-Malkara Otoyolu'nun maliyeti 3 milyar 159 milyon 721 bin 36 Euro'yu buluyor. 2034'te işletmesi devlete geçecek olan projede köprüden günlük 45 bin araç geçiş garantisi verildi.

2- Gelir garantisi oldukça yüksek

2030 yılında kamuya geçmesi planlanan 445 milyon 521 bin 627 Euro maliyetli Menemen-İzmir-Çandarlı Otoyolu'na günlük 35 bin araç geçiş, toplamda da 541 milyon 301 bin Euro'luk gelir garantisi verildi.

3- Projede eksiklikler tamamlanmadı

Bağlantı yolları ile birlikte toplam 351 kilometre uzunluğundaki Ankara-Niğde Otoyolu, 2035 yılında kamuya devredilecek. 1 milyar 462 milyon 628 bin 902 Euro maliyeti olan projede halen eksiklikler bulunuyor.

4- Geçiş hedefine ulaşılamıyor

İstanbul'daki Avrasya Tüneli, 2042 yılında kamuya geçecek. 1 milyar 239 milyon 863 bin dolar maliyete sahip projeye verilen günlük araç geçiş garantisi 68 bin ve bu tutmamasına rağmen her yıl bu rakam artıyor.

5- Milyarlarca dolarlık sapma

Osmangazi Köprüsü ve Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu, 2036 yılında kamuya devredilecek. 6 milyar 312 milyon 392 bin 47 dolar maliyete sahip projede hem köprüden hem de otoyoldan geçiş garanti sayısı tutmuyor.

6- Hedefin yarısına dahi ulaşılamıyor

Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve Odayeri-Paşaköy Otoyolu projesi 3 milyar 456 milyon 244 bin 239 dolarlık maliyete sahip. Köprüden geçiş garantisi yıllık 49 milyon adet ama bunun yarısına dahi ulaşılamıyor.

7- İşletme süresi uzatıldı

Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri kesiminin maliyeti 2 milyar 72 milyon 257 bin 9 dolar. 2030 yılında kamuya devri planlanan projenin uzunluğu bağlantı yolları dahil 80 kilometreyi buluyor. İşletme süresi 4 yıl 9 aydan 12 yıl 4 aya çıkarılan projede garantiler de tutmuyor.

8- Geçiş garanti sayısı artırıldı

Kuzey Marmara Otoyolu Kurtköy-Akyazı kesiminin işletmesi 2029 yılında devlete geçecek. 3 milyar 661 milyon 656 bin 404 dolar maliyeti olan projenin araç geçiş garanti sayıları işletmeci şirket lehine artırıldı.

G7 ülkeleri Rusya'dan petrol ihracatını durduruyor

G7 ülkeleri, Rusya'ya yönelik yeni yaptırım paketi kapsamında Rusya'dan petrol ihracatını kademeli olarak bitireceklerini ya da tamamen keseceklerini duyurdu.

Beyaz Saray, G7 liderlerinin bugün çevrim içi olarak Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenski'nin katılımıyla düzenledikleri zirve sonrası yazılı bir açıklama yaparak, Rusya'ya Ukrayna savaşı nedeniyle uygulanacak yeni yaptırımları duyurdu.

Liderlerin, Ukrayna'yı müzakere masasında ve sahada desteklemeye devam edeceklerini bildirdikleri açıklamada, Rusya'ya bugüne kadar uygulanan yaptırımların ülkenin son 15 yılda elde ettiği kazanımları yok ettiği aktarıldı.

ABD'den Rus televizyonlarına yaptırım

Rusya'ya yönelik ABD, Avrupa Birliği (AB) ve G7 ülkelerinin bugün yeni bir yaptırım paketi üzerine anlaştığına işaret edilen açıklamada, ABD'nin Rusya devletinin tamamen ya da kısmen kontrolü altındaki Channel One Russia, Russia-1 ve NTV Yayın Şirketi televizyonlarına yaptırım getireceği kaydedildi.

Öte yandan ABD yönetiminin Rusya ile ilgili kişilere ABD'lilerin muhasebe, kredi, şirket yönetimi ya da yönetim danışmanlığı vermesini de yasaklayacağı, böylece Rus elitlerin zarara uğratılacağı bildirildi.

G7 ülkeleri Rusya'dan petrol ithalatını yasaklıyor

ABD'nin halihazırda Rusya'dan petrol ithalatını yasakladığının anımsatıldığı açıklamada, G7 ülkelerinin de bugün Rusya'dan petrol ithalatını kademeli olarak bitireceği ya da tamamen yasaklayacağı belirtildi.

Ayrıca ABD'nin, Rusya'dan ahşap malzemeler, endüstriyel motorlar, fanlar, havalandırma ekipmanları dozerler gibi ürünlerin ithalatına yeni kısıtlamalar getireceği, Rus askeri yetkililere de vize kısıtlaması koyacağı aktarıldı.

Sıkı tutunun, YDO yüzde 120'ye gidiyor!

Alaattin AKTAŞ

09 Mayıs 2022 Pazartesi

Enflasyonda çığ geliyor! Ekim ayında kesinleşecek ve 2023 yılında uygulanacak yeniden değerlendirme oranı yüzde 120'ye doğru gidiyor.

✓ Bu durumda trafik cezaları yüzde 120 dolayında artacak.

✓ Motorlu taşıtlar vergisinin hangi oranda artacağına yetkisini kullanarak Cumhurbaşkanı karar verecek.

✓ Emlak vergisi de YDO'nun yarısı kadar artış gösterecek.

İlk olarak bir ay önce, 8 Nisan'da yazmıştım. 2023 yılında uygulanacak yeniden değerlendirme oranı yüzde 100'e doğru yol alıyordu. Nisan ayının enflasyonu da belli olunca tahmin yapmak daha da kolaylaştı ve adeta felakete doğru gidildiği daha somut olarak ortaya çıktı.

Artık yeniden değerlendirme oranının yüzde 100'de kalması bile mümkün olmaktan çıktı.

Yeniden değerlendirme oranı, Yİ-ÜFE'nin ekim sonundaki yıllık ortalama artışına göre otomatik olarak oluşuyor. Bu oranı herhangi bir kurum ya da kişi belirlemiyor.

Yİ-ÜFE'de yıllık ortalama artış nisan sonu itibarıyla yüzde 72.03 düzeyinde. Ekim sonundaki oranı tahmin edebilmek için sekiz alternatifli bir varsayımda bulunduk.

Hani olmaz ya, mayıstan itibaren Yİ-ÜFE hiç artmasa bile ekim ayı sonundaki yıllık ortalama enflasyon yüzde 96.84 olacak. Yani yeniden değerlendirme oranı bu düzeyde oluşacak. Lütfen dikkat; **“fiyatlar sabit kalsa bile”** böyle bir orandan kaçış yok.

Fiyatların hiç artmaması mümkün olamayacağına göre...

Yeniden değerleme oranının yüzde 100'ü aşacağı kesin. Mayıstan itibaren altı ay boyunca fiyatlar her ay yalnızca yüzde 1 artsa ekim sonundaki yıllık ortalama Yİ-ÜFE artışı yüzde 100.69'u bulacak. Yani yeniden değerleme oranı bu olacak.

Yİ-ÜFE'deki aylık ortalama artışın altı ay boyunca ortalama yüzde 4-5 dolayında gerçekleşeceğini varsaysak, yeniden değerleme oranı yüzde 115 dolayında oluşacak.

Senaryomuzda en yüksek aylık varsayım olarak yüzde 7'ye yer verdik, bu durumda ekim sonundaki yıllık ortalama Yİ-ÜFE artışı yüzde 127'ye dayanacak.

2023'te uygulanacak YDO rekora gidiyor...

Aylık artış	YDO (%)
Sıfır	96,84
Yüzde 1	100,69
Yüzde 2	104,68
Yüzde 3	108,81
Yüzde 4	113,07
Yüzde 5	117,47
Yüzde 6	122,02
Yüzde 7	126,72

VERGİLER %60, TRAFİK CEZALARI %120 DOLAYINDA ARTACAK

Bir kez daha belirtelim; yeniden değerleme oranını belirleyen herhangi bir kurum ya da kişi yok.

TÜİK ekim ayının üretici fiyat endeksini açıkladığında son on iki ayın endeksinin toplamı ile (Kasım 2021-Ekim 2022) bir önceki on iki ayın endeksinin toplamı (Kasım 2020-Ekim 2021) kıyaslanıyor ve ortaya çıkan oran otomatik olarak yeniden değerleme oranını veriyor.

İşte bu oran çok muhtemeldir ki yüzde 115-120 aralığında gerçekleşecek.

YDO farklı uygulanabilir mi?

Kısmen uygulanabilir...

Mevcut mevzuat bu konuda Cumhurbaşkanına ancak belli kalemler için sınırlı bir veriyor. Cumhurbaşkanının yetkisini temelde ikiye ayırmak gerek.

Bir kere Cumhurbaşkanının cezalar konusunda yeniden değerlendirme oranının farklı uygulanmasına karar verme yetkisi yok. YDO ne çıkarsa cezalar aynı oranda artacak. Dolayısıyla bir dizi vergi, ceza ve harç 2023 yılında bu oran doğrultusunda artacak.

Vergilerde ise durum farklı. YDO'ya bağlı olarak değişen ve vatandaşı en çok ilgilendiren iki vergi var; motorlu taşıtlar vergisi ve emlak vergisi.

Cumhurbaşkanı motorlu taşıtlar vergisini YDO'nun yüzde 20'sinden az, yüzde 50'sinden fazla olmayacak şekilde belirleyebiliyor. Örneğin YDO yüzde 120 olursa bu oran yüzde 80 aşağı çekilerek yüzde 24'e kadar indirilebiliyor ya da yüzde 50 artırılarak yüzde 180'e kadar çıkarılabiliyor.

Hatırlayalım, geçen yılın ekim ayında oluşan bu yıla ilişkin yüzde 36.20 düzeyindeki YDO, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kararıyla MTV için yüzde 25 olarak uygulanmıştı.

Şimdi öyle bir gidişat var ki, YDO eğer yüzde 120'yi bulursa Cumhurbaşkanı yetkisini tümüyle kullansa bile MTV artışı yüzde 24'e ancak inecek.

Eğer bu yılın yüzde 36.2'lik YDO'su ile yüzde 25'lik MTV artışı arasındaki dengenin gözetileceği varsayılırsa MTV'deki 2023 artışı yüzde 80 dolayında olacak demektir.

Emlak vergisi artışında da rekor

Emlak vergisi her yıl eğer aksi yönde bir karar alınmamışsa YDO'nun yarısı kadar artıyor. Şu durumda 2023 yılının emlak vergisi artışı yüzde 60'a yakın olacak.

Ancak Cumhurbaşkanı emlak vergisinin de YDO kadar artmasına karar verebilir. Öyle bir durumda emlak vergisinde rekor bir artış görülecek. Gerçi artış yüzde 55-60 arasında oluştursa bile o da bir rekor...

Ve trafik cezaları...

Geldik yeniden değerlendirme oranının bir anlamda en can yakıcı etkisine; trafik cezalarına.

Öncelikle şunu bir kez daha vurgulayalım; vergilerde indirim yetkisi bulunan Cumhurbaşkanı, cezalar konusunda böyle bir yetkiye sahip değil. Yeniden değerlendirme oranı hangi düzeyde oluştu, trafik cezaları da o oranda artacak.

Dolayısıyla bu yıl geçerli olan cezaların 2023 yılında yüzde 115-120 arasında daha yüksek uygulanacağını şimdiden görebiliyoruz.

Trafik cezalarının bu oranlara göre hangi düzeye ulaşabileceği konusunda birkaç örnek verelim:

- Kırmızı ışık kuralına uymamak 920-940 lira.

- Araç kullanırken cep telefonu ile konuşmak 920-940 lira.

- Hatalı park etmek 425-435 lira.

- Emniyet kemeri kullanmamak 425-435 lira.

- Makas atarak ilerlemek 3.920-4.010 lira.

- Tek yönlü karayolunda ters istikamette gitmek 3.920-4.010 lira.

- Alkollü şekilde araç kullanmak 3.920-4.010 lira.

- Drift yapmak 19.620-20.100 lira. - Ehliyetsiz araç kullanmak 7.900-8.100 lira.

- Hız sınırını yüzde 10-30 aşmak 920-940 lira, yüzde 30-50 aşmak 1.910-1.950 lira, yüzde 50'den fazla aşmak 3.920-4.010 lira.

KIRK YILLIK YDO BELİRLEME YÖNTEMİ DEĞİŞİR Mİ?

Girişteki küçük tablo durumu tüm açıklığıyla ortaya koyuyor. Ekim ayında oluşacak ve 2023'te uygulanacak YDO'nun en az yüzde 100 olacağı, hatta yüzde 125'i bile geçebileceği ortada.

Bu durumda ya vergilerde yüzde 60 dolayında, cezalarda ise YDO kadar artışı göze alacağız ya da YDO belirleme yöntemini değiştireceğiz.

“YDO yıllardır böyle belirleniyor, değişiklik olur mu” diye sormak anlamsız; elbette olur!

Bir mevzuat değişikliğine bakar, kanun değişiklikleri bile iki günde halledildiğine göre...

Çünkü konu artık ekonomik değil, tümüyle siyasidir.

Konu, seçme gidilirken vergi ve cezaların bu oranda artırılıp artırılmayacağına dönük bir tercihtir.

O yüzden bir de bakmışsınız, kırk yıllık YDO belirleme yöntemi birkaç günde değiştirilmiş ve ya kendi kendine oluşma mekanizmasından tümden vazgeçilmiş ya da aynı yöntemle oluşan YDO'yu çok farklı uygulama konusunda Cumhurbaşkanına yeni yetkiler verilmiş. Böyle bir değişiklik kimseyi şaşırtmasın.

Üretim ve tüketim farkı açılıyor

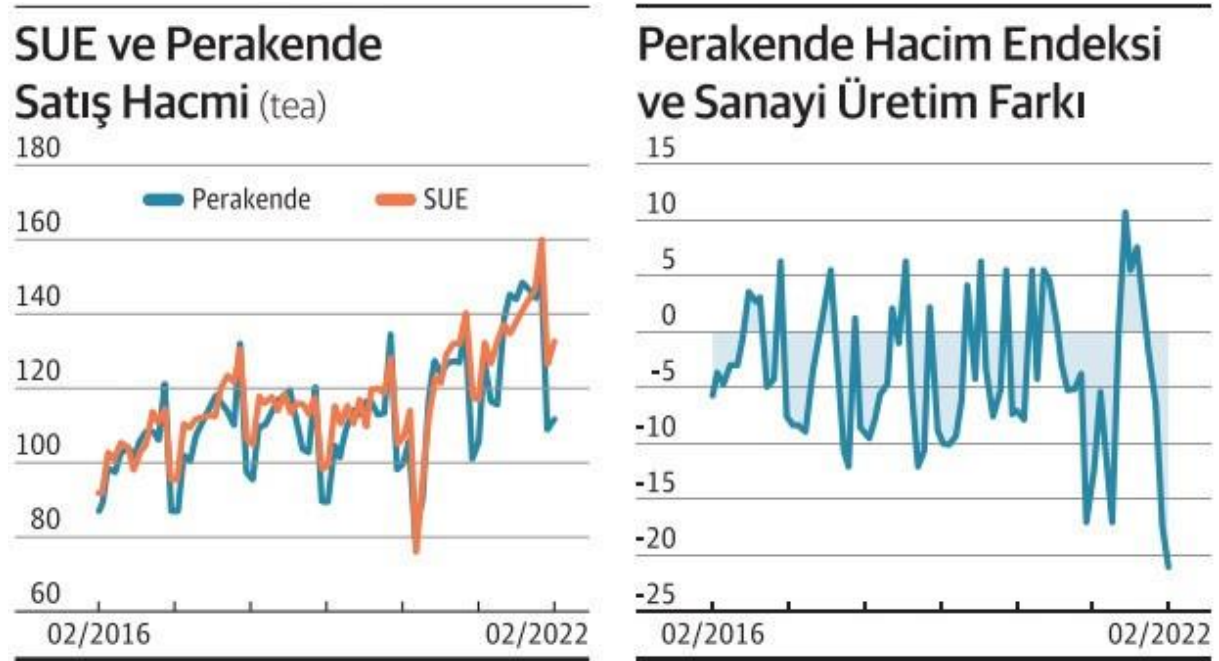

H. Bader ARSLAN

09 Mayıs 2022 Pazartesi

Son aylarda tüketici güveni ile sektörel güven endeksleri arasında bir uyumsuzluk var. Tüketici güveni tarihi düşük düzeylerinde olmasına rağmen, sanayi, perakende, hizmet ve inşaat güven endeksleri dip seviyelerinden oldukça uzakta seyrediyor.

İşletme ve tüketim tarafı arasındaki güven farkının bir yansımasını sanayi üretim endeksi ile perakende satış hacim endeksi arasında görmemiz gerekir. Zira ülkede yapılan üretim ve tüketimin yakın olmasını bekleriz. Ama dış ticaret, stok biriktirme/eritme ve zamansallık nedenleriyle tam olarak örtüşmezler. Bu iki endeks tarihsel olarak birbirine paralel hareket eder ve benzer oranda değişim gösterir.

Gördüğünüz gibi, 2016 başından bu yana sanayi üretimi ve perakende satış hacmi son derece yakın bir ilişkiye sahip.

Ancak 2020 ve 2021’de her iki endeks arasındaki fark daha önce olmadığı şekilde açılıyor. Yukarıda grafikte bunu tam olarak görmek mümkün olmadığı için her iki endeksin farkından oluşan yeni bir grafiğe bakalım. Uzun süredir +5 ila -10 arasında seyreden endeksler arası fark, 2020- 2021 döneminde -16’ya kadar (perakende hacim endeksi, sanayi üretim endeksinden bu kadar daha düşük) açılıyor. Son açıklanan Şubat 2022 verisinde fark 21 puan ile zirveye çıkıyor. Başka bir ifade ile üretim, satış hacmine göre hiç olmadığı kadar iyi seyreliyor.

Gelecek aylarda bu fark belki daha da açılabilir. Ancak, bu durumun uzun sürmesini bekleyemeyiz. Aynı güven endekslerindeki gibi, ya satışların arttığını ya da üretimin yavaşladığını göreceğiz. Bu hafta açıklanacak sanayi üretimi ve perakende satış endeksleri bu açıdan önemli olacak.

İmamoğlu'nun davetine gidecek miyim

Ekrem İmamoğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığı hesabıyla çıktığı Karadeniz turunda kendisini takip eden gazetecilerle çekilen bir fotoğraf karesi fırtınaların kopmasına neden oldu.

İmamoğlu ve Ongun, bu işin iletişimini çok kötü yönettiler.

MURAT ONGUN'UN ÇIKIŞI

Geziye katılan gazeteciler hakkında muhalif medyadan yükselen tepkiler üzerine Murat Ongun'un, "Biz o tartışmaları önemsemiyoruz. Topu topu 200-300 kişinin kendi aralarındaki yorumlarıdır, eleştirileridir" sözleri tartışmayı daha da alevlendirdi. CHP medyası bunu kendilerine yönelik bir hakaret olarak gördü. Haklılar, ben de olsam aynı şekilde düşünürdüm.

Ekrem İmamoğlu'nun başarısı için mücadele eden muhalif medyanın, kendilerine değer verilmesini beklemesi çok doğal. İmamoğlu'nun sadece kendi mahallesine değil, karşı mahalleye açılmak istemesi de siyaseten yanlış bir tercih değil. Ama karşı mahalleyi kazanayım derken kendi mahallesini küstürmemesi lazımdı. Hadi bunu yapmadınız. Bari hakaret etmeseydiniz.

İMAMOĞLU'NUN DURUŞU

İmamoğlu'nun, Deniz Gezmişleri anma toplantısında, "Vız gelir tırıs gider" diye meydan okuması CHP medyasını çileden çıkardı. İmamoğlu daha sonra bu sözlerinden dolayı özür diledi ama muhalif medya kendini aşağılanmış hissetti. İmamoğlu sonra özür dileyeceği sözü söylememeliydi. Şimdi eğri oturup doğru konuşalım. O vız gelir tırıs gider dediğiniz insanlar sizin kazanmanız için çalıştı. Bu kadar aşağılamaya hakkınız yok.

İSMİNİN ORTAYA ATILMASI

İmamoğlu, vız gelir tırıs gider açıklamasını akşamki anma toplantısında yaptı. Ancak öğle saatlerinde benim de ismini ortaya attığı bir açıklaması daha olmuştu. İmamoğlu, "Bugün Nagehan Hanım gelmiştir, yarın örneğin Abdülkadir Selvi'yi davet

etmek istiyorum. Çünkü beni, iki yıldır bir görevli gibi Genel Başkan'ımla kavga ettirme çabasında bir insan. Gelsin bakalım ben öyle biri miyim?" demişti.

Peki bu açıklama karşısında ne hissettim? Samimi olarak söyleyeyim. Gereksiz bir tartışmaya malzeme yapılmak istendiğimi hissettim.

GEZİ DAVETİ

Gezi daveti böyle mi yapılır? Güya 'Siz Nagehan Hanım'a itiraz ediyorsunuz ama ben daha ötesini, Abdulkadir Selvi'yi davet edeceğim. Siz o zaman görün' der gibi bir üslup nedir Allah aşkına?

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, bir gazeteciyi gezisine davet edemez mi? Eder, cumhurbaşkanı adaylığı için bir hareket başlatan Ekrem İmamoğlu gezisine bir gazeteciyi davet edemez mi? Eder, beni davet etmesinde bir sakınca var mı? Yok. Ben İmamoğlu'nu izleyip yazamaz mıyım? Yazarım. Çünkü bu benim görevim. Ama tarz bu olmamalı. Ama gazeteci bir kavganın ortasına sürülen malzeme olmamalı. Bu bir. İkincisi ise İmamoğlu beni ilk kez davet etmiyor ki.

Ekrem İmamoğlu'nun CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye başkan adayı olduğunu ilk yazan kişiyim. Kendisi de heyecanlı bir ses tonuyla arayıp, "Arkadaşlar söyledi. Benimle ilgili bir şey yazmışsınız?" diye adaylık konusunu sormuştu. Ben de kaynağımın sağlam olduğunu söylemiştim. Zaten süreç doğruladı.

KASIMPAŞA'YI GEZMİŞTİK

Ekrem İmamoğlu aday olduğunda Kasımpaşa'da kendisini takip edip meydanda bir kahvehanede söyleşi yapmış ve izlenimlerimi yazmıştım.

CHP medyasının Ekrem İmamoğlu'nu, "İssız adam gibi İstanbul sokaklarında dolaşıyor" diye küçümsediği günlerde ben İmamoğlu'nun klasik CHP'li olmadığını, milliyetçi-muhafazakâr kesimlerden de oy alabilecek farklı bir CHP'li olduğunu yazdım. Şimşekleri üzerime çekme pahasına İstanbul seçimlerinin iptalinin yanlış olduğunu savundum.

KAYAK KEYFİNDE ARAMIŞTIM

Bu arada hem adaylığı sırasında hem de belediye başkanları ile Cumhurbaşkanı'nın toplantısı nedeniyle Tayyip Bey'le görüşmelerine ilişkin olarak aradım. Teferruatlı olarak konuştuk. Onları da yazdım.

Belediye başkanı olduğunda Elazığ Depremi'nden sonra Erzurum Palandöken'e kayak yapmaya gittiğinde de arayıp, "Sizi eleştireceğim ama yine de cevap hakkını kullanmak istiyorum" demiştim. İmamoğlu da, "Hâlâ böyle gazeteciler var mı? Size teşekkür ediyorum" diye yanıt vermişti.

ELEŞTİRİLER ÜZERİNE HAVA DÖNDÜ

İmamoğlu'nun, İBB Başkanı olduktan sonra İstanbul'da sellerin gittiği bir sırada Bodrum'da tatil yapmasını eleştirdim. Başakşehir Çam ve Sakura Hastanesi'nin yollarını yapmamasının yanlış olduğunu savundum. "Halk sizi farklı bir CHP'li olduğunuz için seçti. Bu yollardan AK Partililer yararlanmayacak. Hastaneye giden halkımız yararlanacak. Siz bu yolları yapın. Eğer açılışta Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yanında kurdeleyi kesmeye davet etmezlerse bu millet sizin hukukunuzu korur" diye yazdım. Yanlış mı yazmışım? Polemiklere girmek yerine hizmet edin, millet hizmet edeni sever, sizi baş tacı eder demenin neresi yanlış? Ama İmamoğlu bundan rahatsız oldu. Polemiklerle kendini yıpratmak yerine İstanbul'un sorunlarına odaklansaydı daha iyi olmaz mıydı? Bakın bir fotoğraf karesi üzerinden dahi kendi mahallesiyse kavgaya tutuştu. Yıprandı. Ben de bu tavrı üzerine bir daha aramadım. Ama İmamoğlu'yla ilgili gelişmeleri takip ettim, yazdım. Çünkü bu bir gazeteci olarak benim görevimdi.

KILIÇDAROĞLU KONUSU

İmamoğlu, beni davet edeceğini açıkladığı konuşmasında, "Çünkü beni, iki yıldır bir görevli gibi Genel Başkan'ımla kavgaya ettirme çabasında bir insan" diyor. Sanki Kılıçdaroğlu ile abi-kardeş gibiler ama ben aralarını açıyorum. Hatta öyle ki Kılıçdaroğlu, "Gel bakalım Ekrem, cumhurbaşkanı adayısın" diyor. İmamoğlu ise "Olur mu efendim. Sizin aday olduğunuz yerde ben aday olmam. Cumhurbaşkanı adaylığı sizin hakkınız" diye karşılık veriyor. Aranız o kadar iyi de, Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı aday olmak isterken Rize'de cumhurbaşkanlığı adaylığı seferine niye çıktınız?

GİDECEK MİYİM

İmamoğlu beni gezisine davet edemez mi? Eder. Normalde ben gider miyim? Giderim. Ama İmamoğlu'nun içine girdiği tartışmalı durumdan kurtulmak için benim adımı kullanması hiç şık olmadı. Normalde giderim. Ama böyle yaptığı için gitmem. Şimdiye kadar Özal'ı, Demirel'i, Erbakan'ı, Türkeş'i, Çiller'i, Yılmaz'ı, Ecevit'i, Gül'ü, Erdoğan'ı takip ettim. Kılıçdaroğlu'nun gezilerine katıldım. Ama bu olayda bir siyasi çekişmenin öznesi olmak istemedim. İmamoğlu'nun Cumhurbaşkanlığı adaylığı mücadelesine malzeme olmaya niyetim yok. O nedenle İmamoğlu davet ederse kabul etmeyeceğim. Gazetem Hürriyet bana her türlü imkânı sunuyor. Cumhurbaşkanı seçimindeki önemli siyasi figürlerden biri olduğu için İmamoğlu'nu izlerim, yazarım, yorumlarım. Doğrusuna doğru derim, yanlışını eleştiririm. Çünkü bu benim görevim.

İbrahim Kahveci

Ülke yanarken!

Evin içine kadar giren yangın anında içeride oturma düzeni ile kim ilgilenir? Canınızı, evlatlarınızı kurtarmanız gerektiği zaman koltuk örtüsüne takılmak ne ifade eder?

Ülkemiz yanıyor... Hem de nasıl yanıyor...

Enflasyon resmîyette yüzde 70, gıda enflasyonu ise yüzde 90 ama bunlar resmi rakamlar.

Özellikle gıda enflasyonunun yüzde 90'lara geldiği bu günlerde SGK verileri gösteriyor ki, ücret artışları yüzde 42'lerde kalmış.

Türk-İş nisan ayı açlık sınırını 5.323 TL olarak açıkladı. SGK kayıtlarına göre toplam 16 milyon çalışanın ortalama net ücreti 6.167 TL ediyor. Açlık sınırı dışında kalan para sadece ve sadece 844 lira....

844 lira ile kira mı ödenecek, elektrik, su, doğalgaz faturası mı ödenecek? Yoksa evladınızın okuması için mi çalışacaksınız?

TÜİK, cuma günü verileri açıkladı. Buna göre 2012 yılında %20,90 olan kiracı oranı artık %26,76'ya çıkmış durumda (2021).

82,8 milyon kurumsal nüfusun 22 milyon 158 bini kiracı olarak yaşıyor. Eğer 2012 yılı rakamı korunsaydı kiracı sayısı 17,3 milyon kişi olacaktı. Yani yaklaşık 5 milyon kişi kötü yönetim yüzünden kirada oturmak zorunda kalıyor.

Hatırlarsanız brüt ücret/brüt konut alım gücü verilerini açıklamıştım: 2019 yılında aylık ortalama brüt ücret ile 1 metre 44 cm² konut alınabiliyordu. 2020 yılında ücret/konut oranı aylık 1 metre 38 cm²'ye gelmişti.

Şimdi bu oran ne biliyor musunuz? Şubat ayı maaşınızla sadece ve sadece 88,3 cm² konut alabiliyorsunuz.

Çalışarak/maaşla konut alım gücümüz 1,40 m2'den 0,90 m2'ye geriledi.

Konut alım gücümüz %35,7 gerilerken gıdaya erişim gücümüz ise %33,8 geriledi.

Yangının farkında mısınız?

YENİ YOL HARİTASI

Dışarıda yangın var; aslında evimizin içi de yanıyor.

Haftaya TÜİK doğum sayılarını açıklayacak. 2020 yılında 1 milyon 113 bin doğum olmuştu. Bu sayı 2014 yılında 1 milyon 351 bine ulaşmıştı. **Ekonomik buhran toplumu çocuk bile yapamaz noktaya getirdi.**

Diyeceksiniz ki, 2021 yılında nüfusumuz 1 milyon 066 bin kişi arttı. Hatta 2018 ve 2019 yıllarında da nüfusumuz 1 milyon 193 bin ve 1 milyon 151 bin kişi artmıştı.

İzah edeyim: O nüfus artışı bizden gelmiyor: 2018 yılında 1 milyon 254 bin doğuma karşılık 426 bin ölüm gerçekleşti. Yani aslında 2018 yılında bizim kendi öz nüfusumuz 828 bin kişi artmıştı. 1 milyon 193 bin nüfus artışına 366 bin yabancı nüfus ile eriştik.

2019 yılında da 1 milyon 187 doğuma karşılık 436 bin vefat ile 751 bin nüfus artışımız olacaktı. Ama TÜİK'in açıkladığı 1 milyon 151 bin nüfusa tam 400 bin ithal nüfusla ulaştık.

İşte 2021 yılında da 1 milyon 066 bin nüfus artışının 459 bini ithal nüfustan geliyor.

Toplam ithal nüfusumuzun 1 milyon 792 bine ulaştığını söylüyor TÜİK. Bunlar TC kimliği ile dolaşan çalışma ve ikamet izni olan kayıtlı yabancılar. Uyrak sırasına göre ilk 5 ülke şunlar: Iraklı 322 bin; Afganistanlı 184 bin; İranlı 129 bin; Türkmenistanlı 124 bin ve Suriyeli 105 bin...

Bunların dışında başka bazı Afrika ülkelerini sayayım: Somalili 28 bin; Yemenli 18 bin; Nijeryalı 13 bin; Sudanlı 9,5 bin; Etiyopyalı 6,6 bin; Cibutili 2,9 bin...

Bakınız bir başka konudan örnek vereceğim: Geçen yıl BDDK verilerine göre bankaların TL kredilerinden aldıkları toplam faiz/kar payı gelirleri 365 milyar liraydı. Toplam faiz ve kar payı gelirleri ise 532,5 milyar liraydı.

Ortada Nass var; faiz sebep-enflasyon sonuç diyerek bu faiz maliyetini düşürmek isteyen ülke yönetimi buradan 100-150 milyar lira tasarruf etmek istedi. Ama bu olmadığı gibi tam tersine piyasada faizler de fırladı.

İyi ama asıl maliyet ne oldu biliyorsunuz: Sadece ve sadece dış borçlarda 2,9 trilyon zarar yazdık.

100-150 milyar lira tasarruf hayaliyle 2,9 trilyon zararı kim yapar? Ülkesini düşünen, ülkesinin geleceğini kurtarmak isteyen kim yapar bu büyük yıkımı?

Ya da ülkesini düşünen, ülkesinin geleceğini kurtarmak isteyen kim sınırları yol geçen hanına çevirip yılda 400-500 bin yabancıya çalışma-ikamet izni verir?

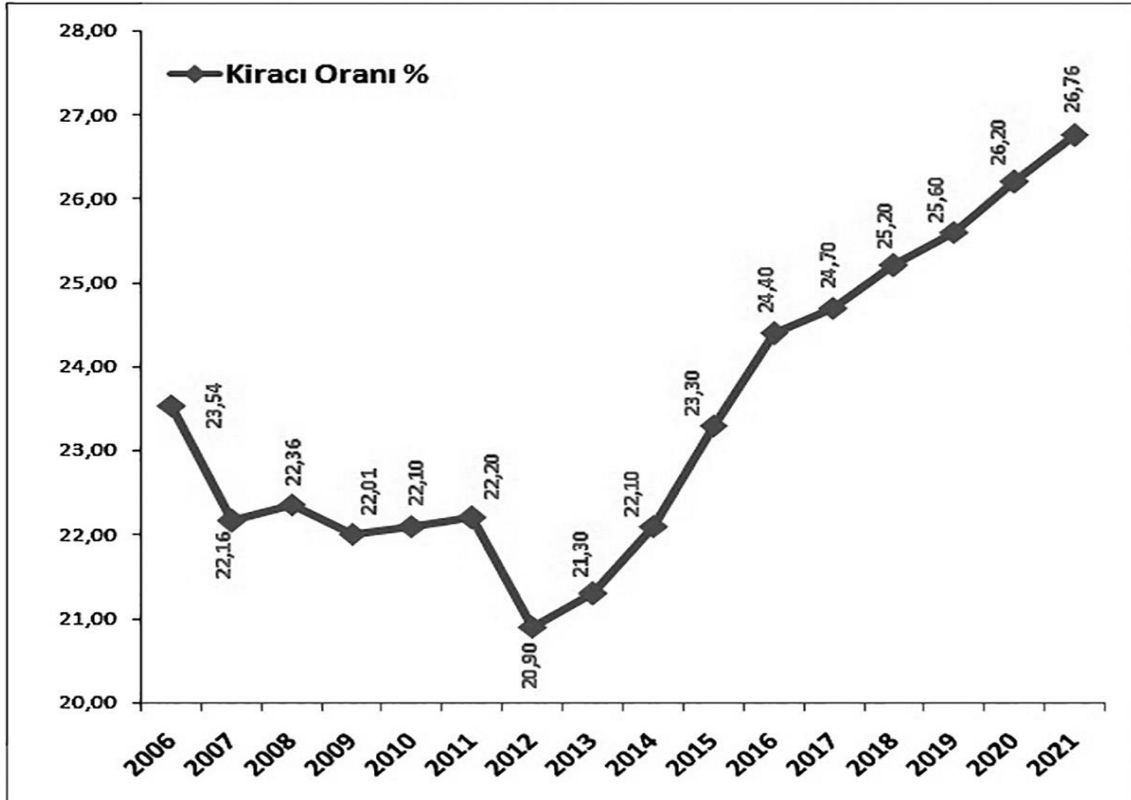
SGK verilerini açıkladım: Geçen yıl 252 milyar lira Hazine'den aktarılmış. Buna rağmen ortalama emekli ücreti 3.290 lira.

Bu yılın ilk 2 ayında SGK'ya Hazine'den aktarılan para 65,6 milyar liraya ulaştı. Yıllık açık 350-400 milyar liraya gidiyor. (Not: Bu veriler yıl ortasında asgari ücrete büyük bir zam gerekliliğini gösteriyor)

EYT çıksa, emeklilere asgari ücret gibi maaş verilse toplanan bütün vergiler memur ve emeklilere gidecek. Geriye hiç para kalmıyor.

O zaman çözüm ne?

Ülke yanarken çözüm üretmek gerekmiyor mu? Bu yangın nasıl sönecek? Oturma düzeni ve oturanların simasını tartışarak yangını görmezden gelmek muhalefete ne kazandırır?

09 Mayıs 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Rus oligarklar için son sığınak Dubai

Bir zamanlar Uzak Doğu'nun en uçuk ve en eğlenceli kenti olan Hong Kong'a Çin'de sertliği ile tanınan bir polis müdürü vali olarak tayin edildi. İnsan ister istemez, herkesin gözü **Rusya'dayken kapalı bir kutu olan Çin'in ne peşinde olduğunu anlamak istiyor. Yoksa birşeyleri ısıkalıyor muyuz acaba diye düşünmeden edemiyor.**

AFGANİSTAN DAHA RADİKALLEŞİYOR

Amerika Afganistan'ı terk ettikten sonra yönetime hakim olan Taliban, kadın giysilerine yeni kurallar ve kısıtlamalar getirdi. Bu yeni kurallarla Afgan kadınlarının gözleri tüllerle örtüleceği için insanlarla göz göze gelemeyecekler. Ayrıca üniversitelerde erkeklerin ders verdiği saatlerde kadınların üniversitelerin çevresinde bulunması yasaklandı. **Yani Amerika'nın "özgürleştirdiği" yerlere verdiği tahribat onlar gittikten sonra da tepki olarak devam ediyor. Dünya radikalleşiyor.**

AVRUPA KENDİ AYAĞINA SIKIYOR

Önceki gün İtalya'da Putin'e ait olduğu söylenen bir büyük yata el koyulması, İtalyan-Rus ilişkilerini iyice sertleştirdi. Daha önce Yunanistan da benzer bir hareket yaparak Rusya ile iyi olan ilişkilerini bozmuştu. Yani Avrupa kendi ayağına sıkmaya devam ediyor. **Bu arada yaptırımlardan kaçan Ruslar'ın özellikle Dubai'ye gitmeleri dikkati çekiyor.**

KILIÇDAROĞLU VE TUVALET TERLİĞİ

İç siyasete ise tuvalet terliği tartışması damgasını vurdu. **Altılı masanın fiilen dağıldığını gören CHP taraftarları Twitter'da binlerce kişinin katıldığı sohbet odalarında, "seçime ilk tura herkes kendi girsin, ikinci turda tuvalet terliği olsa ona oy verimiz" görüşünü seslendirdi. CHP'lilerin Kemal Kılıçdaroğlu diyemeyip "tuvalet terliği" diyebilmesi sosyal medyada günün espiri konusuydu.**